

Proč nikdo nemůže ukončit válku na Ukrajině

zvedavec.news/komentare/2023/07/9706-proc-nikdo-nemuze-ukoncit-valku-na-ukrajine.htm

Po pěti stech dnech se obě strany ocitly ve stejném paradoxu

12.7.2023 Komentáře Témata: USA, Analýza, Rusko, Ukrajina 1547 slov

Edward Luttwak

Minulý měsíc šéf NATO Jens Stoltenberg učinil na jinak nevýrazné akci nenápadné administrativní oznámení: „Pracujeme na víceletém balíčku s významnými finančními prostředky...“ Nejde o titulky v

novinách, ale o poněkud střízlivé přiznání, že válka, která zítra uplyne 500 dní, nemá konce. Ani letos, ani příští rok, ani ten další. To by mělo být hluboce znepokojující, zejména proto, že v rozporu s obecně přijímanou moudrostí se všichni, na nichž skutečně záleží – Ukrajinci, Rusové a Američané -, ve skutečnosti velmi snaží o její ukončení.

Na rozdíl od všeobecně rozšířeného názoru totiž není pravda, že Zelenskyj chce, aby ho svět navždy podporoval při dokončování úplné reconquisty – včetně Krymu. Jeho současná ofenziva – tažení k Černému moři s cílem odříznout ruské síly dále na západ – je toho jasným důkazem. Byla záměrně vypočítána tak, aby Moskvu dotlačila k jednacímu stolu, jinak by riskovala ztrátu desítek tisíc vojáků v zajetí nebo smrt.

Zelenskyj však důsledně odmítá upřesnit, že jeho „omezeným cílem“ je dosažení míru vyjednaného bez Krymu. A činil tak jak z vojenských, tak z osobních důvodů.

Vojenský důvod je prostý a společný pro každou válku: aby Ukrajinci na frontové linii vůbec postoupili, nemohou bojovat „omezeně“. Musí věřit, že jejich absolutní nasazení a sebeobětování může válku ukončit vítězstvím.

Osobním důvodem je to, že Zelenskyj je Žid, stejně jako jeho ministr obrany Oleksij Resnikov. A stejně jako nespočet Židů, kteří v minulém století bojovali za své země po celé Evropě, zůstává tato dvojice podezřelá v očích ukrajinských ultranacionalistů, kteří jsou běžně antisemitští.

Je pro ně nemalou ironií, že Ukrajinu v jejím boji za existenci vedou dva Židé, neboť její zakladatelský hrdina Bohdan Chmelnyckyj byl jediným Hitlerovým předchůdcem jako genocidně-antisemitský národní vůdce; místo opovržení však po něm bylo pojmenováno město, region, nespočet ulic a vlastní brigáda prezidentské gardy

Zelenského. Vzhledem k bigotní nedůvěře nacionalistů vůči prezidentovi se navzdory jeho hvězdnému vedení od první válečné noci nemůže jevit jako kompromisník.

Ale to je jen podtext. Stejně jako všichni ostatní, na kterých záleží, i Zelenskyj moc dobře ví, že válka musí skončit jednáním, protože nikdo nebude pochodovat na Moskvu, aby donutil Rusy ke kapitulaci. Řeči o „změně režimu“ mohou být pro někoho svůdným příslibem, ale většinou svědčí o bezelstném přehnaném optimismu ohledně jejich uskutečnitelnosti, přičemž zároveň ignorují pravděpodobnost, že Putinův nástupce nebude slibovat mír, ale účinněji vedenou válku. Prigožinovi v Rostově tak nadšeně tleskali právě proto, že vyzval k vyhazovu poražených, kteří stále velí; Rusové chtějí generály, kteří mohou pochodovat na Kyjev, jako Žukov pochodoval na Berlín v roce 1945. Ale to, že Rusové mohou dál den co den bombardovat ukrajinská města, jakkoli sporadicky a zbytečně, je další pobídkou k příměří, které se nebude zdržovat žádnými sny o Krymu.

Ukrajinské síly nyní nemají dostatečnou sílu pro rychlý pochod k moři a trpí nedostatky ve vybavení. Poté, co konečně získala německé tanky Leopard, se ukazuje, že ruské protitankové střely Kornet jsou skutečně vynikající: ani Leopardy v poli, ani tanky M.1 slíbené USA si proti nim nevedou dobře. Ale i když tato ofenziva nemůže být skutečně úspěšná, síla Ukrajiny zjevně roste, což by mělo stačit k tomu, aby Rusko bylo dotlačeno k jednacímu stolu. Neboť stejně jako je Zelenskyj neprávem obviňován z toho, že odmítá příměří, protože chce příliš mnoho, tak i Putin.

Ano, je naprostá pravda, že Putin zahájil válku s odhodláním dobýt Ukrajinu za méně než týden, vyzbrojen úžasně vyspělým „postkinetickým“ válečným plánem, který je v USA také v módě a který vypracoval jeho vojenský velitel Valerij Gerasimov. Od hořkého únorového rána, kdy Putin zjistil, že Gerasimov a šéf jeho vnitřní rozvědky FSB – spolu s americkou, francouzskou a německou rozvědkou – se naprosto mýlili, však Putin odmítl obě alternativy,

keré měl k dispozici. Tou první bylo to, co podle mnohých udělal už loni: rozhodl se vážně bojovat. K tomu by musel vyhlásit válku a zmobilizovat své dva miliony záložníků k invazi drtivou vojenskou silou, na rozdíl od Gerasimovovy pouze pro představu určené zálohy 150 000 (včetně polních zubařů).

Tak proč to neudělal? Určitě ne proto, že by se obával jaderné odvety – kancléř Olaf Scholz právě prohlásil, že Německo v případě napadení Ukrajiny neodloží ani plánované otevření plynovodu Nord Stream 2, natož aby podpořilo jadernou odvetu NATO s bombami uloženými na německém území. A Washington už dávno rezignoval na „rozšířené odstrašování“, v jehož rámci by byly jaderné zbraně použity v reakci na konvenční útoky proti spojencům USA, natož proti Ukrajině.

Putin se však obával něčeho stejně mocného. V každé ruské armádní jednotce, s výjimkou plně profesionálních výsadkových sil, jsou osmnáctiletí a devatenáctiletí branci, jejichž matky by v případě většího počtu obětí rychle vyšly do ulic po celém Rusku a zaplavily Rudé náměstí, aby ostře protestovaly. Současné Rusko je stejně „posthrdinské“ jako kterákoli jiná země s nízkou porodností, kde nejsou žádné volné mužské děti, které by bylo možné obětovat pro slávu národa (Čína jich má méně než většina ostatních). A Putin se nechystal vyhlásit válku a nechat svou policii bojovat s ruskými matkami. Nejenže odmítl mobilizovat ruské ozbrojené síly, ale dokonce zakázal slovo „válka“ (война neboli vojna) ve všech oficiálních sděleních.

Ale ani Putin by vše jen tak odvolal, obvinil z útoku Kyjev z „neonacistických“ provokací a rychle se stáhl. A tak místo totální války nebo žádné války Putin vytrvale pokračoval ve své „speciální vojenské operaci“ a celému světu přitom odhalil, že Rusko má něco, co žádná jiná země dosud nemá: plnou soběstačnost. Na rozdíl od Číny je Ruská federace autarkní v potravinách a pohonných hmotách a vyrábí vše, co je potřeba k udržení jejích ozbrojených sil a civilního obyvatelstva na válečném základě, i když jim chybí

několik luxusních věcí. Takže vše, co Putin potřeboval k tomu, aby pokračoval v boji, dokud jeho nepřátelé neztratí trpělivost, byla lidská síla a udržení branců mimo boj.

Má také rubly, které drží v ruce. Právě teď za vstup do ruské armády člověk získá vstupní bonus 600 000 rublů, 204 000 rublů měsíčně (dnes 2 296 dolarů) a hvězdné dávky v případě úmrtí: V případě úmrtí dostává vdova od samotného prezidenta 5 000 000 rublů, další 2-3 miliony od regionální vlády a vdovský důchod ve výši 25 000 rublů měsíčně. Dost se jich připojilo k jednotkám, které vykopaly a opevnily dlouhé zákopové linie, jež nyní brzdí ukrajinskou ofenzívu, spolu s téměř 200 000 odvolaných záložníků, kteří dostávají stejný plat a výhody.

A na východě a v bývalém nezávislém Bělorusku (zemi, kterou Putin loni dobyl jen podle jména) je stále více nově zařazených ruských vojáků. Ale i když by Putin mohl po nějakou dobu udržovat válku na nízké úrovni, nemůže to vést k vítězství. A nyní se musí potýkat s Elvírou Nabiullinou.

Nabiullina je impozantní šéfkou ruské centrální banky. Již před válkou byla velmi uznávaná a nyní je hrdinkou ruských veřejných financí, protože úspěšně kontroluje inflaci – ve skutečnosti lépe než Bank of England nebo americký Federální rezervní systém.

Proslýchá se, že omezuje tisk rublů nikoliv ze strachu z většího státního dluhu (ten je v Rusku mnohem nižší než v USA nebo Velké Británii), ale z inflace. I to je pro Putina větší hrozba než cokoli, s čím se jeho vojáci mohou setkat na bitevním poli. Inflace rychle potopí ruské chudé, z nichž mnozí jsou roztroušeni po nekonečných ruských stepích a mají jen velmi málo příležitostí vydělat si na rostoucí ceny.

Tito Rusové jsou také Putinovými nejpevnějšími stoupenci. Proto z Kremlu přicházejí neklamné signály, že Putin je konečně připraven uvažovat o kompromisu. Poslední stranou, která touží po ukončení debaklu, jsou Spojené státy. Minulý týden šéf CIA William J. Burns

spěšně telefonoval svému kremelskému protějšku Sergeji Jevgenjeviči Naryškinovi, aby ho ujistil, že USA nemají s Prigožinovým pochodem do Moskvy nic společného. Tento telefonát je stejně dobrým důkazem, že na rozdíl od bláhových levicových představ si Bidenova administrativa (plně podporovaná většinou republikánů) nepřeje destabilizaci Ruska touto válkou. Moc dobře totiž ví, že jen ruská síla brání Číňanům pohltnout rozsáhlé oblasti Mongolska, Kazachstánu, Kyrgyzské republiky, Uzbekistánu a Tádžikistánu – a že ruské zbraně stále proudí do jediných zemí, které s Číňany skutečně bojují v opakujících se incidentech: Indie na souši a Vietnam na moři.

Takže tady je náš paradox. Přestože všechny tři klíčové strany chtějí válku ukončit, boje stále pokračují. Proč? Kvůli ctnosti, která je zároveň hříchem. Válka na Ukrajině není totální válkou jako první nebo druhá světová válka. Je to „omezená válka“, v níž stále fungují americká a ruská velvyslanectví v Moskvě a Washingtonu, američtí a ruští astronauti sdílejí vesmírné kapsle, ředitel CIA znepokojeně telefonuje, když je Moskva krátce ve zmatku. Je vázána vzájemnou zdrženlivostí. Rusové neútočí na americká letadla a plavidla přivážející zbraně svému nepříteli, Američané nedodávají na Ukrajinu zbraně, které mohou zaútočit na ruská města. Sám Putin umlčel hrozby jaderných útoků ze strany ruských horkých hlav prohlášením, že by jaderné zbraně použil pouze v případě, že by Rusku hrozilo bezprostřední zničení – tedy nevyhnutelně jaderné zničení.

Jinými slovy, dobrou zprávou je, že válka na Ukrajině je, slušně řečeno, „omezená válka“, stejně jako ty z 18. století, které nám později závidělo strašné 20. století totálních, neomezených válek. Špatnou zprávou však je, že dokud jsou pod palbou pouze Ukrajinci, nemá žádný z ostatních protagonistů pádný důvod boje ukončit. Takže podobně jako sedmiletá válka v 18. století hrozí, že se protáhne nejméně o dalších 500 dní.

Why no one can end the Ukraine war vyšel 7.7.2023 na unherd.com.

Přelad v ceně 640 Kč Zvědavec.

Známka 1.9 (hodnotilo 41)

Oznámkuje kvalitu článku jako ve škole
(1-výborný, 5-hrozný)

1 2 3 4 5

Diskuze

15 příspěvků

(15 nových)

odeslat jako odkaz

odeslat text článku

vytisknout

uložit jako PDF